

a l a s t a i r
reynolds
hăul ispășirii

Traducere din limba engleză de
MIHAI-DAN PAVELESCU

ARMADA

Pentru bunicii mei

„Universul începe să semene mai degrabă cu
un gând mareț decât cu o mașinărie măreață.“

SIR JAMES JEANS

PROLOG

Ea stă singură la capătul cheiului și privește cerul. Sub razele lunii, podețul din scânduri este o panglică strălucitoare albastră-argintie care se întinde în urmă, până la țărm. Oceanul este negru ca tușul și clipește încetișor când atinge stâlpii cheiului. Dincolo de golf, spre vest, se zăresc petice luminoase: mâzgăleli de un verde-pastel licăritor, de parcă o flotă de galioane s-a scufundat, dar toate luminile încă i-ar mai fi aprinse.

Este îmbrăcată (dacă acesta este termenul potrivit) într-un nor alb de fluturi mecanici. Îi îndeamnă să se apropie, cu aripile strânse laolaltă într-o plasă, iar ei formează un fel de armură. Nu pentru că i-ar fi frig – briza serii este caldă și poartă aroma slabă și exotică a insulelor îndepărtate –, ci fiindcă se simte vulnerabilă, căci i se pare că e examinată de ceva mult mai vast și mai bătrân decât ea. Dacă ar fi ajuns cu o lună mai devreme, când pe planeta aceasta se mai aflau încă zeci de mii de persoane, probabil că oceanul nu i-ar fi acordat atâta atenție. Însă, de acum, toate insulele au fost abandonate de către oameni, cu excepția câtorva leneși încăpățânați sau a unor nou-sosiți întârziți ca ea însăși. Ea este ceva nou aici – sau, mai degrabă, ceva care a fost plecat foarte mult timp – și semnalul ei chimic trezește oceanul. Mâzgălelele de lumină care se zăresc de cealaltă parte a golfului au apărut după coborârea ei. Nu este o coincidență.

După atâta timp, oceanul tot și-o amintește.

– Ar trebui să mergem! strigă protectorul ei și vocea lui răzbate de la triunghiul negru de țărm unde așteaptă, sprijinindu-se nerăbdător în baston. Nu mai e un loc sigur de acum... dacă au încetat să mai aibă grijă de inel.

Inelul, da: ea îl vede acum, despiciând cerul ca o înfățișare exagerată și cu stângăcie făcută a Căii-Lactee. Strălucește și scânteiază: nenumărate cioburi dure de sfărâmaturi ce reflectă lumina venită de la soarele din apropiere. Autoritățile planetare încă îl întreținneau când a sosit ea: o dată la câteva minute, putea să vadă sclipirea trandafirie a unui jet direcțional, când o dronă corecta orbita unei sfărâmaturi, împiedicând-o să pătrundă în atmosfera planetei și să cadă în ocean. A înțeles că localnicii își puneau câte o dorință când zăreau o sclipire. Nu erau mai superstițioși decât oricare dintre locuitorii altor planete pe care îi întâlneau, dar înțelegeau fragilitatea deplină a lumii lor – fără sclipirile acelea nu exista niciun viitor. Pe autorități nu le-ar fi costat nimic să continue să întrețină inelul: dronele ce se autoreparau îndeplineau aceeași sarcină ce nu necesita gândire de patru sute de ani, încă de la relocare. Dezactivarea lor fusese un gest pur simbolic, merit să încurajeze evacuarea.

Prin vălul inelului, ea vede celălalt satelit natural, mai îndepărtat: cel care nu fusese sfărâmat. Aproape nimeni de aici nu avea habar ce se întâmplase. Ea însă știa. Ea văzuse cu propriii ochi, deși din depărtare.

– Dacă mai rămânem..., spune protectorul ei.

Ea se întoarce spre țärm.

– Mai am nevoie doar de puțin timp. Apoi putem pleca.

– Mă tem să nu fure cineva nava. Mă îngrijorează Cuibarii.

Ea încuviințează, înțelegându-i temerile, totuși este decisă să facă lucrul care a adus-o aici.

– Nava n-o să pățească nimic. Și n-ai de ce să-ți faci griji din cauza Cuibarilor.

– Se pare că au un interes aparte pentru noi.

Ea alungă de pe frunte un fluture mecanic rătăcitor.

– Dintotdeauna l-au avut. Sunt doar curioși, asta-i tot.

– O oră, spune el. După aceea plec și te las aici.

– N-o s-o faci.

– Există un singur mod prin care să afli adevărul, nu?

Ea zâmbește, știind că el n-o va părăsi. Are însă dreptate să fie neliniștit: pe tot drumul înapoi merseseră împotriva sensului de evacuare. Fusesse ca și cum ar fi înotat în amonte, izbiți de fluxul spre exterior al nenumăratelor nave. Până ajunseseră pe orbită, lujerii de tranzit fuseseră deja blocați; autoritățile nu permiteau nimănui să-i folosească pentru a coborî spre suprafață. Pentru a-și asigura locuri într-un vagon descendent, se folosiseră de mite și de șiretenie. Compartimentul fusesse numai al lor, dar totul – așa-i spusese tovarășul ei – miroșise a teamă și a panică; semnale chimice umane imprimate până și în materialul mobilierului. Ea era bucuroasă că nu avea acuitatea lui în privința mirosului. Și așa este destul de speriată, ba chiar într-o măsură mai mare decât ar fi vrut să știe el. Fusesse și mai speriată când Cuibarii o urmaseră în sistemul acesta stelar. Nava lor complicată, cu fuzelaj spiralat – canelată și compartimentată, vag translucidă – este una dintre ultimele de pe orbită. Oare doresc ceva de la ea sau au venit doar să privească?

Se uită din nou la ocean. Poate că-i doar rodul imaginației sale, dar mâzgălele strălucitoare par să fi crescut în număr și în mărime; de acum nu mai seamănă cu o flotă de galioane aflată sub apă, ci, mai degrabă, cu o metropolă scufundată. Și mâzgălele par să se târască spre capătul dinspre larg al cheiului. Oceanul o poate gusta: organisme minuscule aleargă între aer și apă. Se infiltrează prin piele, în sânge, în creier.

Se întreabă cât de multe știe oceanul. Probabil că a simțit evacuarea: a perceput plecarea atâtor minți umane. Probabil că i-au lipsit venirile și plecările înotătorilor și informațiile neurale pe care le purtau ei. S-ar putea chiar să fi simțit sfârșitul operațiunii de îngrijire: două sau trei fragmente din fostul satelit natural au căzut deja în apă, deși nicăieri în apropierea acestor insule. Totuși, cât de multe știe, de fapt, oceanul despre ce se va întâmpla? se întreabă ea.

Le transmite fluturilor o comandă. Un regiment se desprinde de mâneacă și i se adună înaintea feței. Își întretes aripile, formând un ecran cu margini zdrențuite, de dimensiunea unei batiste și

doar aripile de pe margini mai flutură. Ecranul își schimbă culoarea și devine perfect transparent, cu excepția unei borduri violete. Ea își lasă capul pe spate și privește cerul serii, prin inelul de sfărâmturi. Printr-un truc de calcul, fluturii șterg inelul și celălalt satelit. Firmamentul se întunecă gradat, negrul devine, parcă, și mai negru, stelele, mai strălucitoare. Ea își îndreaptă atenția către o stea anume, alegând-o după o clipă de concentrare.

Steaua respectivă nu are nimic remarcabil. Este, pur și simplu, cea mai apropiată de acest sistem binar, aflându-se la numai câțiva ani-lumină depărtare. Dar a devenit acum un marker, avangarda a ceva ce nu poate fi oprit. Ea a fost acolo când au evacuat sistemul acela, acum treizeci de ani.

Fluturii execută alt truc de calcul. Imaginea transfochează, concentrându-se asupra stelei aceleia, care devine mai strălucitoare, până când începe să pară colorată de-a dreptul. Nu mai este albă acum, nici măcar alb-albastră, ci are o nuanță inconfundabilă, verzuie.

Iar asta nu este bine deloc.

Ararat, sistemul p Eridani A, 2675

Scorpio nu-l scăpă din ochi pe Vasko în timp ce tânărul înota spre țărm. Pe tot drumul încoace, se gândise la înec, la ce ar fi simțit el dacă ar fi lunecat în jos prin adâncuri neluminate. Se spunea că, dacă trebuie să mori, dacă, pur și simplu, nu ai de ales, atunci înecul n-ar fi moartea cea mai rea. Se întrebă cum putea fi cineva sigur în privința asta și dacă era valabil și pentru hiperporci.

Încă se gândea la toate astea când barca se opri lin, cu motorul electric exterior continuând să funcționeze până îl deconectă.

Scorpio testă cu un băț peste bord și aprecie că apa nu era mai adâncă de o jumătate de metru. Sperase să localizeze unul dintre canalele ce permiteau o apropiere mai mare de insulă, dar trebuia să se descurce și în condițiile existente. Chiar dacă nu convenise un loc de întâlnire cu Vasko, nu mai avea timp să revină în ocean și să se învârtă de colo până colo, vânând ceva ce era oricum greu de găsit chiar și când apa era limpede, iar cerul, perfect senin.

Scorpio se duse la provă și luă parâma învelită în plastic pe care Vasko o folosise drept pernă. Își înfășură strâns un capăt al ei în jurul încheieturii și apoi sări peste bord printr-o singură mișcare fluidă. Căzu cu un plescăit în apa puțin adâncă și verde ca sticla, care-i trecea cu puțin peste genunchi. Abia dacă-i simțea răceala prin pielea groasă a cizmelor și a jambierelor. Barca se îndepărta încetișor acum, după ce o părăsise, dar, printr-o șfichiuire a încheieturii, tensionă parâma și întoarse prova cu câteva grade. Începu să meargă, aplecându-se mult în față pentru a remorca barca. Pietrele de sub tălpi erau înșelătoare, dar de data asta mersul legănat al picioarelor lui crăcănate îi fu de folos. Nu-și întrerupse

ritmul până ce apa nu ajunsese la jumătatea cizmelor și simți din nou barca frecându-se de fund. O trase zece-doisprezece pași mai departe spre țărm, însă nu voia să riște s-o târască mai mult.

Văzu că Vasko ajunsese la apa puțin adâncă. Tânărul abandona înotul și se ridică în picioare.

Scorpio sui iar în barcă și bucățele de metal corodat i se rupseră sub degete când se prinse de bordaj. Barca trecuse de o sută douăzeci de ore de imersiune, așa că probabil acesta avea să fie ultimul ei voiaj. Se întinse în exterior și aruncă ancora mică. Ar fi putut s-o facă mai devreme, dar ancorele erau la fel de predispuse la eroziune ca și bordajul. Era mai bine să n-ai multă încredere în ele.

Privi din nou spre Vasko. Venea grijuliu, cu brațele întinse în lateral pentru echilibru.

Scorpio strânse hainele tovarășului său și le îndesă în ranița lui, care conținea deja rații, apă proaspătă și consumabile medicale. Își puse ranița în spate și începu drumul scurt, însă obositor, către uscat, având grijă să privească ocazional spre Vasko. Scorpio știa că fusese dur cu tânărul, dar, odată ce furia începuse să crească în el, n-o mai putuse controla. Asta îl neliniștea. Trecuseră douăzeci și trei de ani de când nu mai ridicase mâna împotriva unui om, altfel decât în exercițiul funcțiunii. Recunoștea totuși că și cuvintele puteau fi violente. Cândva ar fi râs la gândul acela și l-ar fi ignorat, dar în ultima vreme încercase să trăiască un alt fel de viață. Credea că lăsase în urmă anumite lucruri.

Desigur, furia aceea fusese adusă la suprafață de perspectiva de a-l întâlni pe Clavain. Prea multe neliniști, prea multe fire emoționale ce se întindeau înapoi, afundându-se în mocirla însângerată a trecutului său. Clavain știa ce fusese Scorpio. Clavain știa exact de ce era capabil.

Se opri și așteptă ca tânărul să-l ajungă din urmă.

– Domnule...

Vasko găfâia și tremura.

– Cum a fost?

– Ai avut dreptate, domnule. Era mai rece decât părea.

Scorpio își lăsă ranița din spate.

- M-am gândit că așa va fi, totuși te-ai descurcat bine. Ți-am luat lucrurile. O să te usuci și o să te încălzești foarte repede. Nu-ți pare rău că ai venit?

- Nu, domnule. Îmi doream puțină aventură, nu?

Scorpio îi întinse lucrurile.

- Când o să fii de vârsta mea, n-o să mai ai același chef de aventură.

Era o zi liniștită, așa cum se întâmpla adesea când plafonul de nori era coborât pe Ararat. Soarele cel mai apropiat - cel în jurul căruia se rotea planeta - era o pată decolorată ce atârna jos, în vest. Perechea sa binară îndepărtată era o nestemată alb-orbitoare deasupra orizontului opus, țintuită într-o crăpătură din nori. P Eridani A și B, atât doar că nimeni nu le spunea altfel decât Soarele Puternic și Soarele Slab.

În lumina gri-argintie a zilei, apa era lipsită de culoarea ei obișnuită, fiind redusă la o supă mohorâtă, verde-cenușie. Părea densă când clipea în jurul cizmelor lui Scorpio, dar, în ciuda opacității, densitatea reală a microorganismelor în suspensie era scăzută potrivit standardelor Araratului. Vasko își asumase un risc înotând, dar avusese dreptate s-o facă, fiindcă asta le îngăduise să se apropie mai mult cu barca de țârm. Scorpio nu era expert în domeniu, totuși știa că întâlnirile cele mai importante între oameni și Jongleri aveau loc în zonele oceanului atât de saturate de organisme, încât acestea erau mai degrabă plute de materie organică. Aici concentrația era suficient de scăzută pentru a nu exista riscul ca Jonglerii să roadă barca în timp ce ei erau plecați sau să creeze un sistem local de maree, care s-o târască în ocean.

Parcurseră restul distanței până la uscat și ajunseră la câmpia stâncoasă ce suia lin, care fusese vizibilă de pe apă sub forma unei linii întunecate. Solul era presărat ici-colo cu bălți puțin adânci, oglindind cerul înnorat, gri-argintiu. Trecură printre ele, îndreptându-se spre un punct alb aflat undeva la distanță medie.

- Încă nu mi-ai spus despre ce-i vorba, zise Vasko.

- Vei afla în curând. Nu ești suficient de entuziasmat de întâlnirea cu bătrânul?